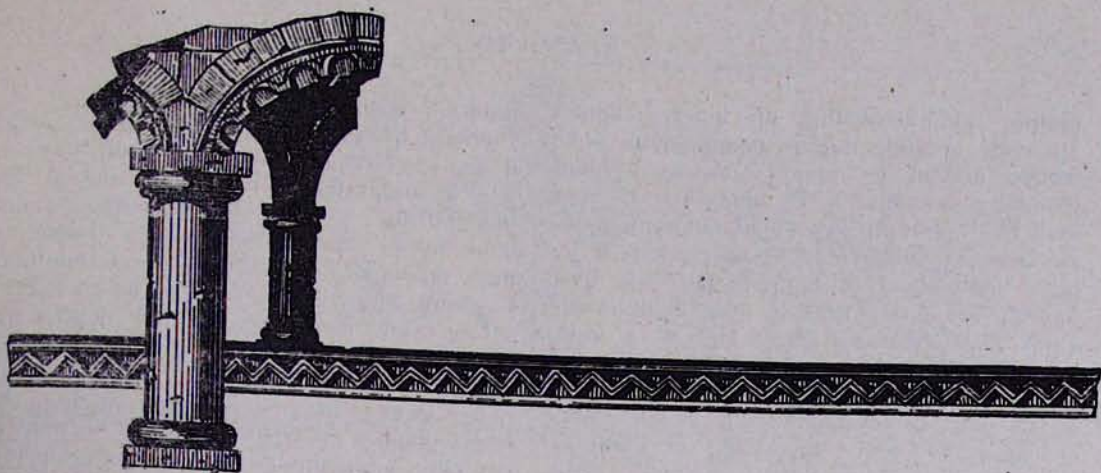

ԱՂԲՅՈՒՐ-ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԲԱՅՈՒՄ Ս. ՇՈՂԱԿԱԹ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Մույն թվականի ապրիլի 24-ին, ս. պատարագից հետո, Էջմիածին քաղաքի Ս. Շողակաթ եկեղեցու շրջափակում, տեղի ունեցավ Կեսարիայի Պունյան գյուղի՝ 1915 թվականի մահատակների հիշատակը հավերժացնող աղբյուր-հուշարձանի բացումը։ Աղբյուր-հուշարձանը կառուցվել է հրամանով Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի և արդյամբ ու ծախյութ կեսարացի, ամերիկահայ տեր և տիկին Խորեն և Երվանդուհի Ասատուրյանների։ Ծարտարապետն է Մայր Աթոռի գլխավոր ճարտարապետ պրն. Արծրուն Գալիկյանը։

Նորակառույց աղբյուր-հուշարձանը 2×1.80 չափերի մի բազալտե կոթող է, զարդարված հայ ճարտարապետությանը հարազատ մոտև հարթաքանդակներով, որոնք միահյուսվելով՝ հավերժության խորհրդանշի մի յուրօրինակ պատկեր են ներկայացնում։ Հուշարձանի ճակատային մասում գետնելված է շինարարական արձանագրությունը՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

ՈՒՆԶ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ԿԵՍԱՐԻՈՅ ՊՈՒՆԵԱՆ
ԳԻՒՂԻ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐԻ ՆՈՒՐՈՒՄ ԵՆ
ԽՈՐԷՆ ԵՒ ԵՐՈՒԱՆԴՈՒՀԻ
ԱՍՍԱՏՈՒՐԵԱՆՆԵՐԸ

Աղբյուր-հուշարձանի բացման արարողությանը նախագահում էր Մայր Աթոռի

դիվանապետ գերաշնորհ Տ. Ներսես արքեպս. Պոզապալյանը։ Բացման արարողության ավարտից հետո բովանդակալից խոսք ասաց սրբազան հայրը.

«Սիրելի ներկաներ և շատ սիրելի ազնվափայլ բարերարուհի տիկին Երվանդուհի Ասատուրյան, այսօր՝ ապրիլ 24-ի հոգեխոյ օրվա ընթացքում, երբ մենք բոլորս բարձրացանք Ծիծեռնակաբերդ՝ մեր հարգանքի տուրքը մատուցելու մեր մահատակների հիշատակին, և Ս. Էջմիածնի մեջ ս. պատարագ մատուցելով վերհիշեցինք նրանց և ապա, Էջմիածնի Ապրիլյան հուշարձանի առջև կրկին անգամ ուխտ կնքեցինք հավատավոր զավակները մնալու Հայաստանյայց Ս. Եկեղեցու և մեր սրբազան հայրենիքի, հիսկ ուրեմն եկել ենք այստեղ՝ այս աղբյուր-հուշարձանը բացելու, որ նվիրված է Կեսարիայի Պունյան գյուղի աղբյուրին։

Հավանաբար այնտեղ՝ Կեսարիայում, Ապրիլյան եղեռնի ցեղասպանության օրերից հետո Պունյան գյուղի աղբյուրը ցամաքեց։ Բայց հայի հոգին, կեսարացի հայի հոգին չցամաքեց բնավ։ Այդ հոգին վերջապես եռաց իր սրտի մեջ, կրկին անգամ կենդանություն ստանալով՝ որպես պաղպաջուն աղբյուր եղավ, հոսելու Ս. Շողակաթի այս գեղեցիկ շրջափակին մեջ։ Այստեղ պիտի կարկաչի տարահաված հայ կեսարացու սրտի, հոգու աղբյուրը, այստեղ պիտի կարկաչի հավերժական աղ-

բյուրը հայրենական, որ կյանք պիտի պարգևի նրանց, ովքեր պիտի գան այստեղից խմելու և արքենալու, ոչ միայն մարմնով հագեցնալու և հովանալու, այլ նաև հաղորդվելու մեր նախահայրերի հետ, մերձենալու նրանց հոգու աղբյուրին և իրենց պապական շրթները հովացնելու Մեծ եղեռնի օրերին զոհված հայ նահատակների հիշատակով։ Այսօր եկել ենք այստեղ ոչ միայն աղբյուր-հուշարձանի բացումը կատարելու, այլ նաև ուխտի, որ Արևմտյան Հայաստանի մեր բոլոր գավառների և բոլոր շրջանների ու քաղաքների հայոց հիշատակը պայծառ մնա միշտ մեր սրտում։ Թեև նրանք գնացին, բայց նրանց նահատակությունը կյանք և կենդանություն պարգևեց մեր ժողովրդին Արևելյան Հայաստանում։ Մենք սթափվեցինք և մեր ամբողջ կարողությամբ աշխատեցինք պահել մնացորդացը մեր հոտի մեր ներկա հայրենիքում՝ Սովետական Հայաստանում։ Եվ պետք է մենք գիտակցենք, թե այսօր ինչպես պետք է գորգորենք մեր հայրենիքը, որքան պետք է սիրենք և նվիրվենք նրան։ Մեր քրտինքի ամեն մեկ կաթիլը, որ թափվում է այս հողի վրա, սրբազործում է հայրենի հողը։ Ինչքան ծաղկի ու բարգալիածի մեր հայ-

րենիքը, այնքան մեր նահատակների հիշատակը կպայծառանա։ Նրանք թեև մարմնով մեզ հետ չեն, բայց վատահ ենք, որ հոգով ապրում են և պիտի ապրեն մեր մեջ։ Մենք գիտենք հարգել մեր նահատակներին, որովհետև նրանք գիտակցաբար մահացան, մահացան վասն հավատո և վասն հայրենյաց։ Նրանց նահատակությունը դեպի հարություն, դեպի կյանք, դեպի հաղթանակ տարավ մեր ժողովրդին։

Ծառ հարգելի տիկին քարերարուհի, մենք այսօր Ձեզ շնորհավորում ենք, որ Կեսարիայի Պունյան գյուղի հիշատակը այստեղ պայծառացրիք այս աղբյուր-հուշարձանով։ Հայաստանի տարբեր մասերում մենք ունենք ուրիշ հուշարձաններ և հուշաղբյուրներ ևս, որ մեր Արևմտյան Հայաստանի հիշատակն են պայծառացնում, մեզ վերհիշել են տալիս մեր անցյալը։

Թող օրհնյալ լինեն Պունյան գյուղի բոլոր անմեղ զոհերը և թող Աստծու օրհնությամբ իջնի նրանց վրա»։

Սրբազան հոր սրտառու խոսքից հետո բոլոր ներկաները մոտեցան աղբյուր-հուշարձանին և, օրհնանքի խոսք ասելով նահատակ պունյանցիների հիշատակին, խմեցին նրա սառնորակ ջրից։

